

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення і затвердження окремих державних соціальних гарантій» (реєстр. № 5869 від 27.08.2021), внесений народними депутатами України Королевською Н. Ю. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом передбачено доручити Кабінету Міністрів України: оновлювати щороку набір продуктів харчування, набір непродовольчих товарів та набір послуг;

під час підготовки проекту закону про Державний бюджет України на відповідний рік визначати на основі щорічно актуалізованих наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг та з урахуванням фактичних споживчих цін розміри прожиткового мінімуму на рівні, не нижчому за його реальну величину;

ініціювати перед Верховною Радою України внесення змін до закону про Державний бюджет України на відповідний рік щодо підвищення розміру прожиткового мінімуму з урахуванням прогнозного рівня інфляції до кінця бюджетного року з метою забезпечення його коригування залежно від зростання цін у разі перевищення розміру фактичного прожиткового мінімуму протягом двох місяців від затвердженого розміру прожиткового мінімуму.

Крім того, у законопроекті пропонується визначити, що Кабінет Міністрів України має забезпечити встановлення у проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» прожиткового мінімуму на одну особу, а також окремо для тих, хто належить до основних соціальних і демографічних груп населення, на рівні, не нижчому ніж прогнозований фактичний розмір прожиткового мінімуму, визначений відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум», та подати до Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо збільшення доходів та видатків у зв'язку з прийняттям цього Закону.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту впливатиме на видаткову частину державного бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Оцінку вартісної величини впливу положень законопроекту неможливо здійснити у зв'язку з відсутністю вихідних параметрів для обрахунку та необхідних обґрунтувань розробника.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000000D72D2C00761F9800](#)

Підписувач [Єрмоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з [04.08.2021 0:00:00](#) по [03.08.2023 23:59:59](#)

Міністерство фінансів України

09020-02-3/27529 від 08.09.2021

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізацію законопроекту у разі його прийняття не буде забезпечено фінансовими ресурсами.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Верховна Рада України 02.06.2021 прийняла у першому читанні проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питань формування прожиткового мінімуму та створення передумов для його підвищення» (реєстр. № 3515 від 20.05.2020), внесений народними депутатами України Третяковою Г. М. та іншими, яким змінюються підходи до визначення та застосування прожиткового мінімуму.

Запропонований порядок визначення розмірів прожиткового мінімуму, зокрема у проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік», не відповідає вимогам щодо порядку та термінів складання проекту Бюджетної декларації та Державного бюджету України на відповідний рік, визначеним у главі 6 Бюджетного кодексу України.

Також прожитковий мінімум відповідно до Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні гарантії» є базовим державним соціальним стандартом, на основі якого визначаються розміри основних державних соціальних гарантій, у тому числі пенсії, соціальні допомоги тощо.

Встановлення розмірів прожиткового мінімуму, на основі яких визначаються основні державні соціальні гарантії, без урахування фінансових можливостей держави призведе до розбалансованості бюджетів усіх рівнів, до виникнення значної заборгованості із виплати заробітних плат, пенсій, державних допомог тощо і, як наслідок, до соціальної напруги у суспільстві.

Законопроект не відповідає положенням статті 52 Бюджетного кодексу України, якою визначено вичерпний перелік підстав для внесення змін до закону про Державний бюджет України.

Зміни до закону про Державний бюджет України можуть вноситися у разі відхилення оцінки основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України від прогнозу, врахованого під час затвердження Державного бюджету України на відповідний бюджетний період.

Кабінет Міністрів України проводить щоквартальну оцінку відповідності основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України показникам, врахованим під час затвердження Державного бюджету України на відповідний бюджетний період.

У статті 16 Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» визначено, що прогнози економічного і соціального розвитку України на середньо- та короткостроковий періоди схвалюються Кабінетом Міністрів України.

Тобто зміни до закону про Державний бюджет України на відповідний рік можуть вноситися після прийняття Урядом рішення про внесення змін до відповідної постанови Кабінету Міністрів України щодо схвалення прогнозу економічного і соціального розвитку України.

Водночас згідно зі статтею 53 Бюджетного кодексу України зміни до закону про Державний бюджет України вносяться за підсумками трьох кварталів у разі перевищення показників доходів, врахованих у розписі державного бюджету на відповідний період, більше ніж на 15 відсотків.

Звертаємо увагу, що факт перевиконання дохідної частини Державного бюджету України визнається на підставі офіційних висновків Міністерства фінансів України.

Крім того, у порушення частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту не подано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та реальних пропозицій про зміни до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту
Мінфін не підтримує зазначений законопроект.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ